

งานวิจัยชุดนี้มุ่งเปิดประเด็นให้เห็นถึงเงื่อนไขปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังที่มาของการรับรู้และความเข้าใจที่คนไทยมีต่อประเทศในอาเซียนซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทย ผลการวิจัยค้นพบว่า ความรับรู้และความเข้าใจที่คนไทยมีต่อประเทศรอบข้างมิได้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาไปสู่การสร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกันเพื่อความสมานฉันท์ในระดับประชาชนต่อประชาชน อันจะนำไปสู่ การรังสรรค์เอกภาพที่ยั่งยืนของกลุ่มประเทศอาเซียนในอนาคต ลักษณะที่ไม่เอื้อประโยชน์ตามกล่าวนั้น ได้แก่ ข้อจำกัดในด้านความรู้เกี่ยวกับเพื่อนบ้านในมิติต่างๆ ซึ่งมีทั้งในด้านความถูกต้องและความทันสมัย แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่าคือ สาระส่วนใหญ่ยังจำกัดอยู่กับการสร้างภาพลักษณ์และทัศนคติ ที่เป็นปรปักษ์ หรือมิฉะนั้นก็สะท้อนทัศนคติที่ถูกเหยียดหยามในด้านเชื้อชาติและวัฒนธรรม ที่น่าสนใจก็คือ การรับรู้และความเข้าใจที่เกิดขึ้นนั้น มิได้มาจากเจตนาที่ผู้สร้างมุ่งให้ร้ายประเทศรอบข้าง บนพื้นฐานความขัดแย้งทั้งในภาครัฐและประชาชน งานวิจัยยังค้นพบด้วยว่า กระบวนการสร้าง หล่อหลอม และพัฒนาทัศนคติต่อประเทศรอบข้างดังกล่าว เป็นไปเพื่อสนองตอบประโยชน์ของ ประเทศเป็นสำคัญ โดยเริ่มจากกระบวนการเขียนชีวประวัติของชาติเพื่อสถาปนารัฐชาติ ซึ่งกระทำ ควบคู่ไปกับการกล่อมเกลாதาสังคมเพื่อสร้างสำนึกชาตินิยมขึ้น การสร้างภาพประเทศรอบด้าน ในฐานะคู่ปรปักษ์ขึ้นในสำนึกและจินตนาการของคนไทยถือกำเนิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขเช่นว่านี้ กระบวนการตามกล่าวเริ่มต้นจากกลุ่มผู้ปกครองประเทศ แต่ต่อมาภายหลังได้ถูกหลอมรวมอยู่ใน กระแสสังคมระดับล่าง โดยเฉพาะในภาคเอกชนซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการตอกย้ำและเผยแพร่ ภาพลักษณ์ของเพื่อนบ้านที่ไม่สร้างสรรคผ่านสื่อประเภทต่างๆ โดยเฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์และ ภาพยนตร์

คำหลัก :   อาเซียน, การรับรู้, ความเข้าใจ, สังคมไทยร่วมสมัย

This research examines the various factors and conditions behind Thai people's awareness and understanding of their neighboring countries in Southeast Asia. The outcome of the research proves that Thai people's awareness and understanding of their neighboring countries do not promote the development of better understanding as to create harmony among the peoples crucial to a lasting unity of the ASEAN in the future. The factors and conditions of the awareness and understanding include the limited knowledge of neighboring countries in different dimensions, for example, regarding accurate and up-to-date information. More importantly, most of the knowledge is restricted to the creation of images and attitudes against – or even to degrade – the ethnicity and culture of neighboring countries; although interestingly they were not created intentionally to cause harm to those countries. From the background of conflict between states and between peoples, this research discovers that the construction, socialization and development of attitudes of neighboring countries were done out of national interests. This took place in the form of the writing of the Nation's Biography intended to establish the concept of a nation state and to promote a sense of nationalism. The result was the creation of hostile images and cultural backwardness of neighboring countries. This process started from the ruling group and was later integrated into the lower levels of the society, especially, in the private sector, which played an important role in imposing and promoting hostile images of neighboring countries through the media, especially, in the forms of newspaper and film.

Keyword : Southeast Asia, Perception, Understanding, Contemporary Thai Society.